

Komplexná analýza

uplatniteľnosti absolventov na trhu práce za 1. polrok 2014 v BSK

(vybrané výsledky)

VERZIA 1.0

ITMS KÓD: 27130130036

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.“

Obsah

Zoznam tabuliek

1 Úvod

2 Vymedzenie pojmov, vstupných zdrojov dát a metodiky

3 Analýza uplatnenia absolventov stredných škôl na trhu práce z hľadiska druhov škôl, učebných odborov a regiónu

3.1 Analýza ponuky absolventov stredných škôl na trhu práce

Absolventi stredných škôl v roku 2013 podľa kategórie školy a odboru vzdelania

Nezamestnaní absolventi stredných škôl podľa odborov vzdelania k 31.3.2014

3.1.1 Analýza ponuky absolventov stredných škôl na trhu práce v Bratislavskom kraji

Absolventi stredných škôl v roku 2013 podľa kategórie školy a odboru vzdelania

Nezamestnaní absolventi stredných škôl podľa odborov vzdelania k 31.3.2014

3.2 Analýza dopytu po absolventoch stredných škôl

Uplatnenie absolventov stredných škôl podľa odborov vzdelania a zamestnaní

3.2.1 Analýza dopytu po absolventoch stredných škôl na trhu práce v Bratislavskom kraji

Uplatnenie absolventov stredných škôl podľa odborov vzdelania a zamestnaní

4 Analýza uplatnenia absolventov vysokých škôl na trhu práce z hľadiska druhov škôl, učebných odborov a regiónu

4.1 Analýza ponuky absolventov vysokých škôl na trhu práce

4.1.1 Analýza ponuky absolventov vysokých škôl na trhu práce v Bratislavskom kraji

4.2 Analýza dopytu po absolventoch vysokých škôl

Uplatnenie absolventov vysokých škôl podľa odborov vzdelania a zamestnaní

4.2.1 Analýza dopytu po absolventoch vysokých škôl na trhu práce v Bratislavskom kraji

Uplatnenie absolventov vysokých škôl podľa odborov vzdelania a zamestnaní

5 Zhrnutie výsledkov

Zhrnutie

Hlavným cieľom vypracovanej analýzy bolo poskytnutie relevantných štatistických informácií a analytických poznatkov v oblasti ponuky a dopytu práce v segmente absolventov ako jedného z významných vstupov pre krátkodobé a strednodobé prognózy vývoja na trhu práce, ktorý je v SR významne poznačený negatívnymi štruktúrnymi znakmi vývoja nezamestnanosti.

Štúdia je z logického hľadiska členená na dve hlavné kapitoly. V jednej je pozornosť venovaná absolventom stredných škôl, v druhej absolventom vysokých škôl. Obe tieto kapitoly boli ďalej delené na ponukovú stránku, predstavujúcu prichádzajúcich a nezamestnaných absolventov na trhu práce a dopytovú stránku, identifikujúcu štruktúry a uplatnenie absolventov v zamestnaní.

Práve analýzy dopytu na trhu práce po absolventoch jednotlivých odborov vzdelania, a to aj z hľadiska vykonávaných zamestnaní, predstavujú kľúčový faktor identifikácie uplatnenia a uplatniteľnosti absolventov stredných a vysokých škôl. Vďaka využitiu inovatívnych metód analýz a rozsiahlych vysoko relevantných dátových zdrojov z výberových zisťovaní predstavuje predkladaná analýza priekopnícke dielo v danej oblasti nie len v podmienkach Slovenskej republiky, ale aj na medzinárodnej úrovni. Komplexnosť analýzy dotvárajú informácie o ponuke absolventov podľa odborov vzdelania, ako aj analýzy ich nezamestnanosti.

Vďaka inovatívnemu využitiu ukazovateľa „entropia“, pochádzajúceho z teórie informácií a strojového učenia, boli identifikované najkoncentrovanejšie odbory vzdelania klasifikácie KOV a zamestnania klasifikácie SK ISCO-08.

Pri stredoškolských odboroch štúdia dosahujú najvyššiu koncentráciu, resp. najnižšiu hodnotu entropie v SR predovšetkým odbory patriace do skupiny odborov 53 – Zdravotnícke študijné odbory na stredných odborných školách. Jedná sa hlavne o odbory ako 5309 – Rádiologický asistent, 5333 – Diplomovaný rádiologický asistent, z ktorých viac než 90 % absolventov nachádza uplatnenie v rovnomennom zamestnaní 3211 – Rádiologickí asistenti. Ďalej odbory 5323 – Diplomovaná detská sestra, 5318 – Diplomovaná psychiatrická sestra, 5326 – Diplomovaná operačná sestra, z ktorých sa vyše 80 % absolventov uplatňuje v zamestnaní 2221 – Špecialisti v ošetrovatelstve. Medzi stredoškolské odbory s nízkou entropiou však patria aj napríklad 3454 – Tlačiar na polygrafických strojoch a 3473 – Polygraf, z ktorých absolventi nachádzajú uplatnenie v zamestnaní 7322 – Tlačiar (približne 80 % absolventov daných odborov).

V Bratislavskom kraji okrem uvedených odborov v rámci SR, patria medzi odbory s vysokovou koncentrovanosťou absolventov v konkrétnych zamestnaniach, teda s nízkou hodnotou entropie, aj odbory ako 3446 – Grafik tlačových médií s vyše 60 % uplatniteľnosťou absolventov v zamestnaní

2166 – Grafickí a multimediálni dizajnéri a 2678 – Elektrotechnik s približne 90 % uplatnenými absolventmi v zamestnaní 3513 – Technici počítačových sietí a systémov. V Trnavskom kraji okrem uvedených odborov v rámci SR, patria medzi odbory s vysokou koncentrovanosťou absolventov v konkrétnych zamestnaniach, teda s nízkou hodnotou entropie, odbory ako 4580 – Chovateľ s uplatnením takmer 80 % absolventov v zamestnaní 6121 – Chovatelia hospodárskych zvierat a dojníc.

Na druhej strane, medzi najmenej koncentrované odbory z hľadiska vykonávaného zamestnania, teda odbory s najvyššou hodnotou entropie, patria odbory ako 7902 – Gymnázium, čo je však logické vzhľadom na všeobecný charakter daného odboru, ďalej 4210 – Agropodnikanie, 2675 – Elektrotechnika, 2381 – Strojárstvo, či 6317 – Obchodná akadémia. Tieto odbory teda produkujú v najväčšej miere absolventov, ktorí sa uplatňujú v rôznych zamestnaniach klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08.

Podobne boli identifikované aj konkrétne zamestnania klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08 s najnižšou a najvyššou entropiou. Medzi zamestnania s najvyššou koncentráciou absolventov špecifických stredoškolských odborov patria predovšetkým zamestnania, patriace do prvých troch hlavných tried klasifikácie zamestnaní, teda také, ktoré si vyžadujú väčší stupeň odbornosti. Na druhej strane, zamestnania s najvyššou hodnotou entropie, a teda najnižšou koncentráciou absolventov sú predovšetkým z 8. a 9. hlavnej triedy, teda tie, ktoré si nevyžadujú v takej miere konkrétne zručnosti a vedomosti.

Z hľadiska vysokoškolských odborov vzdelania patria medzi najkoncentrovanejšie odbory v rámci SR predovšetkým učiteľské ako 7632 – Učiteľstvo odborných predmetov, 7611 – Učiteľstvo pre 1. stupeň ZŠ zhodne s najväčším uplatnením absolventov približne na úrovni 70 % v zamestnaní 2341 – Učitelia v základných školách. Ale tiež odbory v oblasti medicíny a lekárstva ako 5611 – fyzioterapia, 5621 – Rádiologická technika, 5216 – Klinická farmácia, 5609 – Pôrodná asistencia a podobne. Vo všeobecnosti však platí pre celú Slovenskú republiku, že vysokoškolskí absolventi sú omnoho menej koncentrovaní v konkrétnych špecifických zamestnaniach ako tomu je pri stredoškolských absolventoch.

V Bratislavskom kraji patria medzi odbory s najnižšou entropiou okrem lekárskejších a učiteľských aj 2381 – strojárstvo s uplatnením v zamestnaní 3118 – Technickí kresliči, 6809 – Medzinárodné právo s uplatnením predovšetkým v zamestnaní 2432 – Špecialisti pre styk s verejnosťou, ale aj 1532 – Molekulárna biológia a genetika s uplatnením vyše 60 % absolventov v zamestnaní 3141 – Technici v oblasti biologických vied (okrem medicíny).

Podobne, ako pri analýze uplatnenia stredoškolských absolventov, aj pri vysokoškolských absolventoch boli súčasne identifikované aj odbory s najväčším rozptýlením absolventov, teda s najvyššou hodnotou entropie. Jedná sa predovšetkým o odbory ako 6289 – Manažment, 6107 – Filozofia, 7561 – Sociálna práca, 6703 – Politológia, 6131 – Etika, 6709 – Verejná politika a verejná správa, či 6284 – Ekonomika a manažment podniku. Tiež zamestnania s najvyššou a najnižšou hodnotou entropie vzhľadom na vysokoškolské odbory vzdelania.

Analýzu dopytu a uplatnenia absolventov stredných a vysokých škôl dopĺňa analýza ponuky absolventov. Z hľadiska kategórií stredných škôl bol zhodne najväčší počet absolventov v roku 2013 zo Stredných odborných škôl, Gymnázií, Obchodných akadémií, Stredných priemyselných škôl a Stredných zdravotníckych škôl. Z hľadiska konkrétnych odborov vzdelania, v roku 2013 ukončilo najviac absolventov odbor 7902 – Gymnázium, 6317 – Obchodná akadémia, 6323 – Hotelová akadémia, 2675 – Elektrotechnika, 2487 – Autoopravár, 5356 – Zdravotnícky asistent a 6445 – Kuchár. Pri vysokoškolských absolventoch výrazne dominujú odbory 7761 – Sociálna práca, 6284 – Ekonomika a manažment podniku, 6835 – Právo a 6289 – Manažment.

Pri nezamestnaných absolventoch stredných škôl k 31.3.2014 výrazne prevažujú skupiny odborov Ekonomika a organizácia, obchod a služby I a II, Úplné stredné vzdelanie na gymnáziu, Elektrotechnika, Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba II a Stavebníctvo, geodézia a kartografia. Z vysokoškolských absolventov končí najväčšie množstvo v evidencii úradov práce, sociálnych vecí a rodiny zo skupín odborov Ekonomické vedy, Právne vedy a Pedagogické vedy.